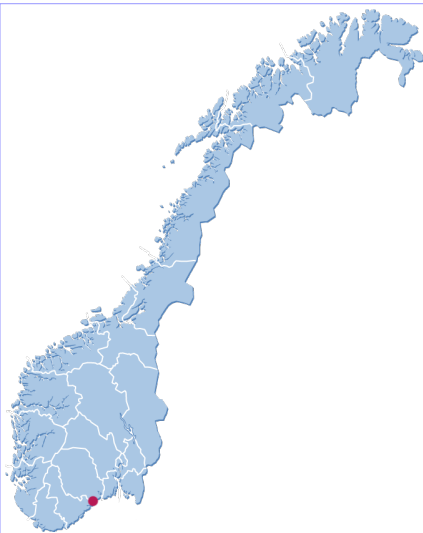

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Telemark
Kommune:	815/Kragerø
Opprinnelig funksjon:	Ukjent.
Nåværende funksjon:	Fengsel.
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	4

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
8512	STEINHUSET		Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	165352459	32/267

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredningen er å videreføre eksisterende vern.
Begrunnelse:	Steinhuset har høy kulturhistorisk verdi og er vedtaksfredet etter Kulturminneloven.
Omfang:	Fredning av Steinhuset omfatter bygningens eksteriør og interiør. Se Riksantikvarens arkiv.

Beskrivelse kulturmiljø

Kragerø fengsel ligger i Kragerø kommune, i utkanten av sentrum. Det ligger inntil en fjellskråning med boligbebyggelse overfor og ved sidene. Fengslet består av en fengselsbygning med celleavdelinger, verksted, trimrom og garasjer eid av politiet, og steinbygningen med kontorer. I front av fengselsbygningen ligger politihuset i Kragerø, og mellom dem er en inngjerdet gårdsplass. I skråningen bak fengslet strekker det seg lav tre- og murhusbebyggelse.

Det opprinnelige fengselet i Kragerø var fra 1864, men dette brant ned under en bybrann i 1886. Da ble Biørnsborg kjøpt av Kragerø kommune til rådhus, fengsel og politikammer.

Fengslet (1890)

Opprinnelig bygget med tre celler i 1. etg og en enkeltcelle og en åtemannscelle i 2. etg. Åpen trapp. Bygget i murstein, grunnflate 81 m².

I dag er trappen i det gamle fengslet bygget inn. I første etasje er de tre opprinnelige cellene brukt til kontor mm. I 2. etg er det nå tre celler, åtemannscellen er delt i to like rom. Loftet brukes som flerbruksrom. På plantegninger kan man lett se hvilken del av fengslet som er det opprinnelige, men eksteriørmessig er det lite oversiktlig.

Steinhuset.

Ombygget de senere år i samarbeid med RA. Ytterligere materiale ligger i RAs arkiv.

Om- og utbygginger

1974 Mellombygg i en etasje som rommet verksted påbygget østre gavlvegg.

1981 ble det satt opp et forbygg på det gamle fengslet. Det var et verksted, som i dag benyttes som trimrom.

1984-86 ble fengslet totalrenovert og påbygget. 8-manncellen delt. Trappen bygget inn. Ny fløy påbygget mot øst. Den utgjør 2. etasje på Mellombygget og fortsetter videre mot øst i 2 etasjer med garasjer for politiet i 1. etg. med en cellefløy for 12 over.

1991 Lager sprengt inn i fjellet bak fengslet.

Politihuset benevnes Biørnsborg. Det er fra slutten av 1700-tallet, eiet av skipsreder Biørnsborg. Biørnsborg ble tatt i bruk som rettslokale da fengslet sto ferdig. I tillegg var det leilighet i 1. etasje. Fra 1957 disponerte politiet bygget. Leder av fengslet fikk leilighet i 3. etg.

Eiendomshistorikk

Verneverdige bygg

Byggnr: 8512
GAB nr: 165352459
Navn: STEINHUSET
Oppført:

Kragerø fengsel og politistasjon sett fra sør. Opphavsrett: Statsbygg.

Sett fra nordøst. Opphavsrett: Kriminalomsorgen.

Steinhuset, fasade nord. Opphavsrett: Statsbygg.

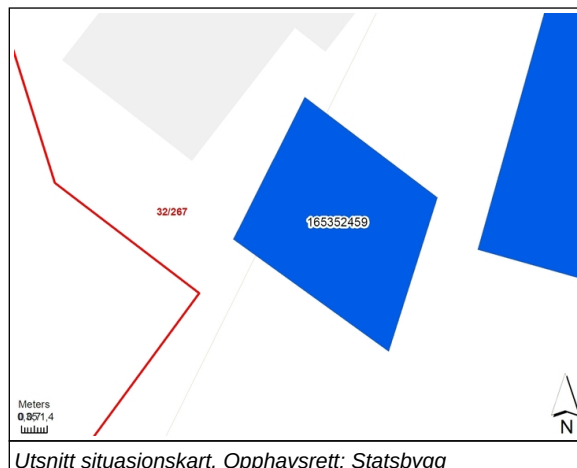
Steinhus, gammel og ny fengselsbygning og tilbygg. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 8512 STEINHUSET

Kompleks 2582 Telemark fengsel, Kragerø avdeling

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG SØR
GAB nr:	165352459
Gnr/bnr:	32/267
Oppført:	
Byggherre:	
Arkitekt:	Ukjent
Opprinnelig funksjon:	
Nåværende funksjon:	Offentlig forvaltning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: null
Vernestatus:	Vedtaksfredet etter kulturminneloven §15 ..1924 Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Sammendrag bygningshistorie

Steinhuset har ukjent opprinnelse, men da skipsreder Poul Biørn bygget Bjørnsborg på slutten av 1700-tallet, hørte det til eiendommen også en hvit steinbygning. I skattedokumenter fra 1813 er det nevnt at denne bygningen er brukt til kntor, et kammers, drengestue, pikekammer og bryggerhus. På tross av en arkaisk byggeform og at steinhuset er oppført i naturstein, så tyder det ikke på at dette huset er eldre enn hovedhuset.

Etter bybrannen i Kragerø i 1886 da både fengsel og rådhus brant ned til grunnen, overtok kommunen eiendommen og Bjørnsborg ble benyttet til politikammer, rådhus og fengsel. Nytt fengsel ble oppført i 1890 på tomten. For å få plass til dette ble deler av det gamle steinhuset revet.

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å videreføre eksisterende vern.
Begrunnelse:	Steinhuset har høy kulturhistorisk verdi og er vedtaksfredet etter Kulturminneloven.
Omfang:	Fredning av Steinhuset omfatter bygningens eksteriør og interiør. Ref. Riksantikvarens arkiv.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Steinhuset sett fra parken Opphavsrett: kriminalomsorgen.

Inn mote gårdsrommet mellom steinhuset, fengselet og politistasjonene. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 8512 STEINHUSET

Kompleks 2582 Telemark fengsel, Kragerø avdeling

2.etg.-kontor/gang. Opphavsrett: Kriminalomsorgen.

Loftet Steinhuset Opphavsrett: Kriminalomsorgen.

Panelt kontor. Opphavsrett: Statsbygg.